

§ 372

Sosiaalilautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Yrjö Hakasen ym. vanhuspalveluohjelman tekemistä koskevasta valtuustoaloitteesta

HEL 2012-012540 T 00 00 03

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Sosiaalilautakunta yhtyy aloitteen tekijöiden näkemykseen siitä, että ikääntyvien helsinkiläisten palvelujen turvaaminen on kasvava haaste, joka koskee erilaisia palveluja sosiaali- ja terveystoimesta asumiseen, liikuntaan, kulttuuriin ja joukkoliikenteeseen. Helsingissä ei ole laadittu erillistä vanhuspalveluohjelmaa vuosia 2006 - 2009 koskeneen ohjelman jälkeen, vaan tätä ikäryhmää koskevat linjaukset on sisällytetty kaupungin strategiaohjelmaan ja hallintokuntien toimintasuunnitelmiin.

Strategiaohjelmaa vuosille 2013 - 2016 ollaan parhaillaan laatimassa ja se tulee sisältämään myös ikääntyviä koskevat kaupungin yhteiset linjaukset. Kaupungin strategisten linjausten pohjalta hallintokunnat tulevat laatimaan omat toimintasuunnitelmansa, joissa konkretisoidaan tavoitteet ja toimintatavat. Sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistus 1.1.2013 antaa hyvät mahdollisuudet ikäihmisten palvelujen kehittämiseksi entisten organisaatorajojen poistuessa ja uusien toimintayksikköjen käynnistyessä. Toimintaa suunniteltaessa tullaan linjaamaan myös aloitteessa mainitut ympärivuorokautisen hoidon, kuntoutuksen, kotiin annettavien palvelujen ja omaishoidon tuen toimintatavat.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystoimen palveluista on menossa eduskunnan käsittelyyn ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2013. Jos eduskunta hyväksyy lain esitetyssä muodossa, tulee laki edellyttämään kunnilta suunnitelmalla ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen edistämistä. Suunnitelmassa on

1) arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyyttä ja laatua sekä palvelutarpeeseen vaikuttavia tekijöitä;

2) määriteltävä tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi, itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä palvelujen määrän ja laadun kehittämiseksi;

- 3) määriteltävä toimenpiteet, joilla kunta vastaa näiden tavoitteiden toteutumisesta;
- 4) arvioitava voimavarat, jotka kunnassa tarvitaan toimenpiteiden toteuttamiseksi;
- 5) määriteltävä kunnan eri toimialojen vastuut toimenpiteiden toteuttamisessa; sekä
- 6) määriteltävä, miten kunta toteuttaa yhteistyötä ikääntyneen väestön elinoloihin vaikuttamisessa ikääntyneitä edustavien järjestöjen ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden, yritysten, valtion viranomaisten ja muiden asiaan liittyvien toimijoiden kanssa.

Lisäksi kunnan on arvioitava ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyyttä ja laatua vuosittain. Lain edellyttämä suunnitelma tulee siis suurelta osalta vastaamaan aloitteessa esitettyä vanhushuoluehdotusta.

Terveysvaikutusten arviointi

Ikäihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta on ratkaisevaa, tukevatko erilaiset palvelut, hoiva ja hoito heidän päivittäistä selviytymistään. Kunta voi tukea ikäihmisiä riittävillä ja oikea-aikaisilla palveluilla ja toimenpiteillä sekä yhteistyöllä eri tahojen kanssa. Yksilöllisten palvelukokonaisuuksien järjestäminen edellyttää selkeää yhteistä tavoitetta, laaja-alaista suunnittelua ja toteutusta sekä arviointia. Ikäihmisiä koskevilla strategisilla linjauksilla ja niiden toimeenpanoa tukevilla toimintasuunnitelmilla kunta voi edesauttaa tavoitteiden toteutumista myönteisten terveysvaikutusten saavuttamiseksi.

Käsittely

Esittelijä poisti lausuntoehdotuksensa Terveysvaikutusten arviointi - nimisen luvun toisen virkkeen kolmannen sanan "osaltaan", jolloin virkkeen alku "Kunta voi osaltaan tukea" muuttui muotoon "Kunta voi tukea".

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Outi Paulig, kehittämiskonsultti, puhelin: 310 43580
outi.paulig(a)hel.fi

Otteet

Ote

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Sosiaalilautakunta päättäneen antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Sosiaalilautakunta yhtyy aloitteen tekijöiden näkemykseen siitä, että ikääntyvien helsinkiläisten palvelujen turvaaminen on kasvava haaste, joka koskee erilaisia palveluja sosiaali- ja terveystoimesta asumiseen, liikuntaan, kulttuuriin ja joukkoliikenteeseen. Helsingissä ei ole laadittu erillistä vanhuspalveluohjelmaa vuosia 2006 - 2009 koskeneen ohjelman jälkeen, vaan tätä ikäryhmää koskevat linjaukset on sisällytetty kaupungin strategiaohjelmaan ja hallintokuntien toimintasuunnitelmiin.

Strategiaohjelmaa vuosille 2013 - 2016 ollaan parhaillaan laatimassa ja se tulee sisältämään myös ikääntyviä koskevat kaupungin yhteiset linjaukset. Kaupungin strategisten linjausten pohjalta hallintokunnat tulevat laatimaan omat toimintasuunnitelmansa, joissa konkretisoidaan tavoitteet ja toimintatavat. Sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistus 1.1.2013 antaa hyvät mahdollisuudet ikäihmisten palvelujen kehittämiseksi entisten organisaatorajojen poistuessa ja uusien toimintayksikköjen käynnistyessä. Toimintaa suunniteltaessa tullaan linjaamaan myös aloitteessa mainitut ympärivuorokautisen hoidon, kuntoutuksen, kotiin annettavien palvelujen ja omaishoidon tuen toimintatavat.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystoimen palveluista on menossa eduskunnan käsittelyyn ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2013. Jos eduskunta hyväksyy lain esitetyssä muodossa, tulee laki edellyttämään kunnilta suunnitelmia ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi. Suunnitelmassa on

1) arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyttä ja laatua sekä palvelutarpeeseen vaikuttavia tekijöitä;

2) määriteltävä tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi, itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä palvelujen määrän ja laadun kehittämiseksi;

3) määriteltävä toimenpiteet, joilla kunta vastaa näiden tavoitteiden toteutumisesta;

4) arvioitava voimavarat, jotka kunnassa tarvitaan toimenpiteiden toteuttamiseksi;

5) määriteltävä kunnan eri toimialojen vastuut toimenpiteiden toteuttamisessa; sekä

6) määriteltävä, miten kunta toteuttaa yhteistyötä ikääntyneen väestön elinoloihin vaikuttamisessa ikääntyneitä edustavien järjestöjen ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden, yritysten, valtion viranomaisten ja muiden asiaan liittyvien toimijoiden kanssa.

Lisäksi kunnan on arvioitava ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyyttä ja laatua vuosittain. Lain edellyttämä suunnitelma tulee siis suurelta osalta vastaamaan aloitteessa esitettyä vanhuspalveluohjelmaa.

Terveysvaikutusten arviointi

Ikäihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta on ratkaisevaa, tukevatko erilaiset palvelut, hoiva ja hoito heidän päivittäistä selviytymistään. Kunta voi osaltaan tukea ikäihmisiä riittävillä ja oikea-aikaisilla palveluilla ja toimenpiteillä sekä yhteistyöllä eri tahojen kanssa. Yksilöllisten palvelukokonaisuuksien järjestäminen edellyttää selkeää yhteistä tavoitetilaa, laaja-alaista suunnittelua ja toteutusta sekä arviointia. Ikäihmisiä koskevilla strategisilla linjauksilla ja niiden toimeenpanoa tukevilla toimintasuunnitelmilla kunta voi edesauttaa tavoitteiden toteutumista myönteisten terveysvaikutusten saavuttamiseksi

Esittelijä

Hallintokeskus on pyytänyt sosiaalilautakunnalta 14.12.2012 mennessä lausuntoa kaupunginhallitukselle alla olevasta Yrjö Hakasen ja 22 muun valtuutetun 12.9.2012 allekirjoittamasta aloitteesta vanhuspalveluohjelman tekemiseksi. Lausunto on pyydetty myös terveyslautakunnalta ja talous- ja suunnittelukeskukselta.

Aloitteessa todetaan: "Ikääntyvien helsinkiläisten palvelujen turvaaminen on kasvava haaste. Se koskee laajasti erilaisia palveluja sosiaali- ja terveystoimesta asumiseen, liikuntaan, kulttuuriin ja joukkoliikenteeseen. Tulossa oleva vanhuspalvelulaki korostaa kuntien vastuuta hyvän vanhuuden turvaamisessa. Toisaalta laki ei sisällä kovin konkreettisia sitoumuksia, vaan jättää paljon kuntien ratkaistavaksi.

Helsingin kaupungilla ei ole vanhuspalveluohjelmaa. Valtuusto on käsitellyt viime vuosina ikäihmisten palveluja yleisten linjausten tasolla strategiaohjelmassa, määrärahojen osalta osana talousarviota ja lisäksi monien eri asioiden yhteydessä.

20.11.2012

Me allekirjoittanut esitämme, että kaupunginhallitus käynnistää vanhuspalveluohjelman valmistelemisen valtuuston hyväksyttäväksi. Tässä ohjelmassa tulee määritellä konkreettiset toimet hyvän hoidon edellyttämien suositusten toteuttamiseksi ympärivuorokautisessa hoidossa ja kuntoutuksessa. Samoin tulee määritellä toimet kotiin annettavien palvelujen, palveluasumisen ja omaishoidon tuen turvaamiseksi. Esitämme, että samalla vahvistetaan vanhusneuvoston asemaa."

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Outi Paulig, kehittämiskonsultti, puhelin: 310 43580
outi.paulig(a)hel.fi

Otteet

Ote
Kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 1.11.2012

HEL 2012-012540 T 00 00 03

Talous- ja suunnittelukeskus on aloitteen tekijöiden kanssa samaa mieltä, että ikääntyvien helsinkiläisten palvelujen turvaaminen on kasvava haaste, joka koskee laajasti erilaisia palveluja sosiaali- ja terveystoimesta asumiseen, liikuntaan, kulttuuriin ja joukkoliikenteeseen.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että Helsingissä ei ole laadittu erillistä vanhuspalveluohjelmaa vuosia 2006 - 2009 koskeneen ohjelman jälkeen, vaan tätä ikäryhmää koskevat linjaukset on sisällytetty kaupungin strategiaohjelmaan ja hallintokuntien toimintasuunnitelmiin.

Strategiaohjelmaa vuosille 2013 - 2016 ollaan parhaillaan laatimassa ja se tulee sisältämään myös ikääntyviä koskevat kaupungin yhteiset linjaukset. Näin on mahdollista varmistaa, että tätä ikäryhmää koskevat linjaukset velvoittavat kaikkia hallintokuntia, eivätkä ikäihmisten asiat jää esimerkiksi vain sosiaali- ja terveystoimen vastuulle. Valmistelutyössä käytetään mahdollisimman laajasti saatavilla olevia tietoja ja tutkimuksia. Kaupungin strategisten linjausten pohjalta

hallintokunnat tulevat laatimaan omat toimintasuunnitelmansa, joissa konkretisoidaan tavoitteet ja toimintatavat.

Sosiaali- ja terveystoimen 1.1.2013 voimaan astuva organisaatiouudistus tulee antamaan aivan uudenlaisia mahdollisuuksia ikäihmisten palvelujen kehittämiseksi entisten organisaatorajojen poistuessa ja uusien toimintayksikköjen käynnistyessä. Toimintaa suunniteltaessa tullaan linjaamaan myös aloitteessa mainitut ympärivuorokautisen hoidon, kuntoutuksen, kotiin annettavien palvelujen, palveluasumisen ja omaishoidon tuen toimintatavat. Lisäksi uuden organisaation tulee jatkaa ja edelleen kehittää vanhusneuvoston, muiden hallintokuntien ja kolmannen sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä ikäihmisten parhaaksi.

Lopuksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että meneillään on lakiuudistuksia koskien myös ikäihmisiä. Näitä ovat erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön uudistamiskokonaisuus, johon sisältyy läkkään henkilön sosiaali- ja terveyspalvelujen saannin turvaaminen (nk. vanhuspalvelulaki).

Lisätiedot

Katja Rimpilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi